IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Infrastruktury (nr 293)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 230)**

z dnia 16 czerwca 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury (nr 293)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 230)

16 czerwca 2023 r.

Komisje: Infrastruktury i Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Pawła Olszewskiego (KO)**, przewodniczącego Komisji Infrastruktury, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. (druk nr 3305) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli: **Rafał Weber** sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Marek Kalupa** dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze współpracownikami, **Elżbieta Milewska** zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Marek Maj** p.o. dyrektora Departamentu Infrastruktury w Najwyższej Izbie Kontroli wraz ze współpracownikiem, **Anna Rybczyńska** wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów w Najwyższej Izbie Kontroli oraz **Jakub Pyżanowski** zastępca prezesa Krajowego Zasobu Nieruchomości.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak**, **Agnieszka Jasińska**, **Elżbieta Kessel**, **Jolanta Osiak**, **Jakub Sindrewicz** oraz **Damian Stanisławski** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Witam serdecznie. Jeśli państwo nie będą mieli nic przeciwko, to proponuję zacząć. Są już przedstawiciele właściwych – przynajmniej do pierwszego punktu – resortów. Teraz zaczniemy, następnie ogłoszę przerwę, pójdziemy na głosowanie, wrócimy i będziemy kontynuowali. Możemy tak zrobić? Dziękuję serdecznie.

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisji Infrastruktury.

Witam panie i panów posłów, zaproszonych gości, przedstawicieli ministerstw. Porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. (druk nr 3305) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli w tych częściach budżetowych, które państwo mają w porządku dziennym.

Przystępujemy do rozpatrzenia pkt 1 części budżetowej 83 rezerwy celowe w zakresie poz. 5, 41, 61 i 69. Proszę przedstawiciela rządu o bardzo zwięzłe zaprezentowanie tej części budżetowej.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów Elżbieta Milewska:

Elżbieta Milewska, zastępca dyrektora w Departamencie Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów.

Wysokie Komisje, szanowni państwo, przedstawię materiały źródłowe. Przedstawiciele komisji je otrzymali, więc pozwolę sobie omówić podstawowe wielkości.

W poz. 5 rezerw celowych – „Uzupełnienie środków dla Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej" – została zaplanowana rezerwa w wysokości 200 000 tys. zł w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez ministra infrastruktury na dofinansowanie zadań własnych organizatorów transportu stosownie do przepisów ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Całość środków została zablokowana decyzją Prezesa Rady Ministrów – wydaną na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – a następnie przeznaczona na utworzenie rezerwy poz. 78 „Środki na realizację zadań związanych z kosztami obsługi długu Skarbu Państwa". Minister właściwy nie występował o środki z tej rezerwy.

W poz. 41 – „Uzupełnienie wydatków na gospodarkę nieruchomościami" – zaplanowano rezerwę w wysokości 25 895 tys. zł. Cała rezerwa została rozdysponowana z przeznaczeniem na: sfinansowanie kosztów sporządzania operatów szacunkowych przez rzeczoznawców majątkowych, regulowanie stanów prawnych mienia Skarbu Państwa, aktualizacje opłat oraz trwały zarząd i użytkowanie nieruchomości Skarbu Państwa, remonty i rozbiórki obiektów zagrażających bezpieczeństwu położonych na nieruchomościach Skarbu Państwa.

W poz. 61 – „Zasilenie Funduszu Dopłat z przeznaczeniem na sfinansowanie wypłat finansowego wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego" – zaplanowano rezerwę w wysokości 1 000 000 tys. zł. Środki w wysokości 131 344 tys. zł zostały zablokowane – podobnie jak w poz. 5 – decyzją Prezesa Rady Ministrów i przeznaczone na utworzenie poz. 78 „Środki na realizację zadań związanych z kosztami obsługi długu Skarbu Państwa". Pozostały plan rezerwy w tej pozycji, po zmianach, w wysokości 868 656 tys. zł został rozdysponowany w pełnej wysokości. Środki przeznaczono na sfinansowanie wypłat finansowego wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego zgodnie z ustawą o finansowym wsparciu i utworzeniu lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń.

W poz. 69 – „Środki na realizację zadań Krajowego Zasobu Nieruchomości" – była zaplanowana kwota w wysokości 40 000 tys. zł. Kwota 36 152 tys. zł została rozdysponowana w pełnej wysokości na zadania związane z kosztami bezpośredniego wnoszenia aportu do spółek celowych Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych (SIM) lub Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS). Kwotę 3848 tys. zł – podobnie jak w poprzednich rezerwach – zablokowano w związku z decyzją Prezesa Rady Ministrów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Opinia NIK-u? Brak opinii… Jest? Bardzo proszę zwięźle.

Wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Anna Rybczyńska:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, Anna Rybczyńska, wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów NIK.

W zakresie omawianych dzisiaj pozycji rezerw została szczegółowo zbadana rezerwa poz. 41. Kontroli podlegała kwota 760 tys. zł. W wyniku tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Pozostałe pozycje nie były szczegółowo badane. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. W tym punkcie nie mamy koreferenta.

Przystępujemy do zaopiniowania części 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji, które były omawiane.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywną opinią? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję serdecznie. Proszę o wyniki.

Głosowało 39 posłów. Za – 28, przeciw – 9, wstrzymało się – 2. Komisja pozytywnie zaopiniowała tę część budżetową.

Przystępujemy do zaopiniowania części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów 700 – Gospodarka mieszkaniowa oraz 710 – Działalność usługowa. Proszę przedstawiciela resortu o zwięzłe przedstawienie sprawozdania.

Zastępca dyrektora departamentu MF Elżbieta Milewska:

Ponownie Elżbieta Milewska, Ministerstwo Finansów.

Szanowni państwo, Wysokie Komisje, w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa dochody zostały zaplanowane w wysokości 1 317 670 tys. zł i zostały wykonane w wysokości 1 758 776 tys. zł, co stanowi 135,5% planu. Głównym źródłem dochodów w tym dziale były wpływy z gospodarowania mieniem, stanowiącym własność Skarbu Państwa, przez starostów realizujących zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego.

Plan wydatków w ustawie budżetowej na 2022 r. w ramach części 85 – Budżety wojewodów w tym dziale został określony ogółem w wysokości 193 144 tys. zł. Z tego wydatki bieżące stanowią 191 605 tys. zł, a majątkowe 1539 tys. zł. W toku wykonywania budżetu państwa plan został zwiększony per saldo o kwotę 111 963 tys. zł i wyniósł ogółem 305 107 tys. zł. Zwiększenie wydatków nastąpiło z rezerwy ogólnej budżetu państwa o 17 tys. zł, z rezerw celowych o kwotę 117 890 tys. zł, z rezerw utworzonych w budżetach wojewodów o kwotę 668 tys. zł.

W 2022 r. zrealizowano wydatki w tym dziale w wysokości 282 308 tys. zł, co stanowiło prawie 93% planu po zmianach. Wydatki bieżące – zrealizowane w wysokości 277 798 tys. zł – były przeznaczone głównie na realizację zadań z zakresu gospodarki gruntami i nieruchomościami. Wydatki majątkowe w tym dziale zrealizowano na poziomie 4510 tys. zł, co stanowi prawie 85% planu po zmianach. Środki – w wysokości 2655 tys. zł – zostały głównie przeznaczone na budowę wielorodzinnego budynku komunalnego w mieście Terespol oraz na realizację zadań z zakresu gospodarki nieruchomościami.

W tym dziale jest określona dotacja celowa dla jednostek samorządu terytorialnego na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami. Określona w planie po zmianach dotacja na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w wysokości 234 266 tys. zł została zrealizowana w kwocie 213 421 tys. zł. Przedmiotowa dotacja celowa została wykorzystana przez powiaty głównie na: wypłaty odszkodowań za nieruchomości wywłaszczone na rzecz Skarbu Państwa, wyceny nieruchomości Skarbu Państwa, zabezpieczenie nieruchomości przed zniszczeniem, gospodarowanie zasobem nieruchomości, regulowanie stanów prawnych nieruchomości.

W dziale 710 – Działalność usługowa – w budżetach wojewodów dochody zostały zaplanowane w wysokości 18 391 tys. zł, wykonane w wysokości 25 277 tys. zł. Głównym źródłem dochodów w tym dziale były wpływy z tytułu opłat legalizacyjnych nakładanych przez powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego. Wydatki w tym dziale związane z realizacją zadań z zakresu gospodarowania przestrzennego – prac geologicznych, geodezji i kartografii, utrzymania grobów i cmentarzy wojennych – zostały zaplanowane ogółem w wysokości 472 894 tys. zł. Wydatki bieżące stanowiły 457 822 tys. zł, majątkowe – 1706 tys. zł, a wydatki z udziałem środków unijnych – 13 366 tys. zł.

W toku wykonywania budżetu państwa plan wydatków został per saldo zwiększony o kwotę 30 885 tys. zł i wyniósł ogółem 503 779 tys. zł. Zwiększenie wydatków nastąpiło głównie w wyniku rozdysponowania środków pochodzących z rezerwy ogólnej budżetu państwa o kwotę 19 812 tys. zł i rozdysponowania rezerw celowych budżetu państwa o kwotę 8053 tys. zł. Z budżetu wojewodów rozdysponowano rezerwy w kwocie 4033 tys. zł.

W 2022 r. zrealizowano wydatki w tym dziale na kwotę 497 875 tys. zł. Wydatki bieżące zrealizowano na poziomie 99%. Przeznaczone zostały głównie na funkcjonowanie wojewódzkich i powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego, prace geodezyjne i kartograficzne, środki geodezji i kartografii, a także na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych.

Wydatki z udziałem środków Unii Europejskiej w wysokości 17 657 tys. zł przeznaczono na zadania związane ze współfinansowaniem projektów realizowanych w ramach programu operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”, programów europejskiej współpracy terytorialnej oraz regionalnych programów operacyjnych.

Wydatki majątkowe w tym dziale zrealizowano na poziomie 5002 tys. zł. Środki zostały wydatkowane przede wszystkim na zadania realizowane przez wojewódzkie i powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego. Środki przeznaczono na: zakup samo-

chodów służbowych, sprzętu komputerowego, biurowego, budowę instalacji, modernizację pomieszczeń, zadania realizowane przez gminy w obszarze grobów i cmentarzy, prace konserwacyjne grobów i cmentarzy wojennych żołnierzy Wojska Polskiego oraz ofiar terroru znajdujących się na terenie woj. podlaskiego, remont cmentarza wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim.

Dotacje celowe na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej dla jednostek samorządu terytorialnego zostały przewidziane w planie po zmianach w wysokości 392 964 tys. zł. Zostały zrealizowane na poziomie prawie 100%, w tym współfinansowanie projektów z udziałem UE to 113 tys. zł na finansowanie powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego.

Zatrudnienie i wynagrodzenie w państwowych jednostkach budżetowych – tu mamy do czynienia z wojewódzkimi inspektorami nadzoru budowlanego. Wynagrodzenia w tym dziale zostały zrealizowane w kwocie 44 366 tys. zł, co stanowi 99,4% planu po zmianach, z tego wynagrodzenia osobowe – 41 853 tys. zł, wynagrodzenia związane z udziałem środków unijnych – 6249 tys. zł oraz wynagrodzenia roczne – 2513 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Proszę o bardzo krótką opinię NIK-u.

Wicedyrektor departamentu NIK Anna Rybczyńska:

Dziękuję, panie przewodniczący. Jeszcze raz Anna Rybczyńska, wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów.

Jeśli chodzi o dochody w dziale 700, to działania windykacyjne mające na celu odzyskanie zaległych należności podlegały kontroli w 11 urzędach wojewódzkich. W tym zakresie stwierdzono pojedynczą nieprawidłowość w śląskim urzędzie wojewódzkim, gdzie nie spisano nieściągalnych należności. W zakresie wydatków w tym dziale nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości.

Natomiast jeśli chodzi o dochody i wydatki w dziale 710, to nie podlegały one szczegółowym badaniom przez NIK z uwagi na ich nieznaczny udział w kwocie budżetu wojewodów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie.

Czy pani poseł Pępek chce się wypowiedzieć jako koreferent czy wypowiedź złoży na piśmie?

Poseł Małgorzata Pępek (KO):

Złożę na piśmie.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie.

Przystępujemy do zaopiniowania części budżetowej 85.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywną opinią? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję serdecznie, poproszę o wyniki.

Głosowało 51 posłów. Za – 28, przeciw – 18, wstrzymało się – 5. Komisja pozytywnie zaopiniowała tę część budżetową.

Teraz mamy do rozpatrzenia pkt 3 i 5. Nie wiem, czy przedstawiciele rządu dadzą radę w miarę sprawnie i krótko to powiedzieć. Zaraz mamy głosowanie. Wszyscy posłowie…

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Ja się postaram, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Proszę bardzo, panie ministrze. Zaraz mamy głosowanie, a więc chciałbym, żebyśmy…

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Izbo, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg ma na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostęp-

ności terenów inwestycyjnych. Został powołany ustawą z dnia 23 października 2018 r. Do 31 grudnia poprzedniego roku był państwowym funduszem celowym na zasadach określonych w przepisach ustawy o finansach publicznych.

Jeżeli chodzi o realizację funduszu drogowego w 2022 r., to na zadanie gminne i powiatowe wydatkowano łącznie 2 000 634 tys. zł. Poziom wykorzystania tych środków przez beneficjentów wyniósł 98%. Struktura wydatków przedstawia się następująco: 54% środków wydatkowano na przebudowę dróg powiatowych i gminnych, 34% środków wydatkowano na budowę nowych odcinków dróg, 12% środków wydatkowano na remonty.

Jeżeli chodzi o dofinansowanie w 2022 r., to dofinansowanie otrzymało łącznie 2347 zadań, z czego 1722 to zadania na drogach gminnych i 625 to zadania na drogach powiatowych. Łącznie było realizowane 3681 km dróg, z tego 1789 km stanowiły drogi gminne, a 1892 km drogi powiatowe. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Opinia NIK-u? Nie ma opinii NIK-u. Czy posłowie koreferenci mogą się wypowiedzieć na piśmie?

Poseł Andrzej Gawron (PiS):

Nie, ja chcę się wypowiedzieć.

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, uważam, że zarządzenie budżetem funduszu, które przedstawił pan minister, było prawidłowe. Rekomenduję komisjom pozytywne przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu tego funduszu dla Komisji Finansów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie, przystępujemy do…

Pełniący obowiązki dyrektora Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli Marek Maj:

Przepraszam, czy mogę? Był problem techniczny z mikrofonem.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Proszę.

Pełniący obowiązki dyrektora Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli Marek Maj:

Marek Maj, p.o. dyrektora, Departament Infrastruktury NIK.

Zrealizowane w 2022 r. przychody Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg wyniosły 3 115 000…

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Przepraszam bardzo, panie dyrektorze, my to wszystko wiemy, chodzi bardziej o…

P.o. dyrektora departamentu NIK Marek Maj:

Dobrze. Poniesione w 2022 r. koszty realizacji zadań funduszu były niższe od planowanych w wyniku opieszałych działań dysponenta funduszu, tj. ministra infrastruktury, który nie przekazał beneficjentom 285 mln zł zaplanowanych na 2022 r. na realizację tzw. zadań miejskich. Są to zadania dotyczące: przebudowy lub remontu dróg wojewódzkich, powiatowych lub gminnych zarządzanych przez prezydenta miasta na prawach powiatu będącego siedzibą wojewody lub sejmiku województwa, czyli mogą one być realizowane w 18 miastach na prawach powiatu będących siedzibami wojewody lub sejmików województw.

Nabór wniosków o dofinansowanie tych zadań został ogłoszony przez ministra infrastruktury dopiero 21 lipca 2022 r., tj. ponad siedem miesięcy po uchwaleniu planu finansowego funduszu na 2022 r. Dalsze postępowanie – zakończone zatwierdzeniem listy zadań miejskich przeznaczonych do dofinansowania przez Prezesa Rady Ministrów – trwało jeszcze pół roku do 6 lutego 2023 r., co uniemożliwiło wykorzystanie w 2022 r. środków ujętych na ten cel w planie finansowym funduszu w kwocie 285 mln zł.

Środków na ten cel, które zaplanowano w kwocie 150 mln zł, nie przekazano także w 2021 r. Tym samym w latach 2021–2022 minister infrastruktury nie zrealizował założeń przyjętych w ocenie skutków regulacji projektu ustawy o zmianie ustawy o funduszu dróg samorządowych oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z którymi na zadania miejskie miało być przeznaczone w 2021 r. 400 mln zł, a w 2022 r. 300 mln zł. Przy tym na dofinansowanie zadań miejskich przekazano z funduszu w 2020 r. dodatkowe środki z budżetu państwa w kwocie 3 800 000 tys. zł, a w 2021 r. w kwocie 3 100 000 tys. zł.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję. Czy możemy prosić o przekazanie reszty informacji na piśmie albo ogłaszam teraz przerwę…

P.o. dyrektora departamentu NIK Marek Maj:

Jest tylko jeszcze końcowe stwierdzenie.

W związku z wyżej wymienionymi ustaleniami kontroli NIK oceniła w formie opisowej wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części dotyczącej Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Przystępujemy do zaopiniowania tej części budżetowej.

Poseł Mirosław Suchoń (KO):

Negatywnie, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję serdecznie. Poproszę o wyniki.

Poseł Mirosław Suchoń (KO):

Miażdżąca opinia NIK.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Głosowało 51 posłów. Za – 24, przeciw – 26, wstrzymał się – 1. Komisja negatywnie zaopiniowała tę część budżetową.

Ogłaszam przerwę.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Czy możemy wznowić posiedzenie? Możemy?

Poseł Mirosław Suchoń (KO):

Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Wznawiam posiedzenie.

Proszę pana ministra Webera o przedstawienie informacji na temat Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej jest państwowym funduszem celowym ustanowionym ustawą z dnia 16 maja 2019 r.

Celem funduszu jest zapewnienie dostępności autobusowego publicznego transportu zbiorowego na terenach, gdzie to dotychczas nie było możliwe, a więc wszędzie tam, gdzie na mapie komunikacyjnej kraju powstały białe plamy transportowe, a pasażerów pozbawiono dostępu do transportu publicznego. Taka sytuacja miała miejsce szczególnie na obszarach oddalonych od aglomeracji miejskich. Fundusz ma przeciwdziałać wykluczeniu transportowemu mieszkańców niewielkich miejscowości poprzez dofinansowanie autobusowego publicznego transportu zbiorowego.

Jeżeli chodzi o realizację funduszu w 2022 r., to w planie finansowym funduszu zaplanowano łącznie 800 005 tys. zł. W 2022 r. przekazano samorządom dofinanso-

wanie z funduszu o łącznej wysokości 528 180 tys. zł, co stanowiło wzrost o prawie 50% w stosunku do 2021 r.

W ubiegłym roku dopłatę przekazano 781 organizatorom publicznego transportu zbiorowego w ramach środków wydatkowanych przez wojewodów na dofinansowanie realizacji zadań własnych samorządów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. To więcej niż w poprzednich latach – w 2021 r. było ich 630, w 2020 r. 435, a w 2019 r. 225.

W poprzednim roku przewozy autobusowe finansowane ze środków funduszu były realizowane przez 877 operatorów publicznego transportu zbiorowego. Na 5508 liniach komunikacyjnych poziom pracy eksploatacyjnej wynosił blisko 200 mln wozokilometrów.

To są najważniejsze informacje, jeżeli chodzi o realizację Funduszu rozwoju przewozów autobusowych w 2022 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Opinia NIK-u? Brak opinii. Pan poseł koreferent.

Poseł Mirosław Suchoń (KO):

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, przedstawiony budżet przewozów autobusowych był budżetem, który rzeczywiście wpływa na polepszenie transportu publicznego, szczególnie w małych miejscowościach. Zarządzanie budżetem było prawidłowe i proponuję, aby Wysokie Komisje raczyły zaopiniować pozytywnie sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w tym zakresie.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Pan poseł Suchoń.

Poseł Mirosław Suchoń (KO):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysokie Komisje… Panie ministrze, chciałem zapytać, z jakich powodów nie doszło do pełnego wykorzystania środków, a przynajmniej większego wykorzystania o 73 mln zł. Województwa mazowieckie, podkarpackie, pomorskie i śląskie pomimo zgłoszonych wniosków nie otrzymały dofinansowania, chociaż, jak czytamy w tabeli dotyczącej przychodów funduszu, sięgnęły one 673 mln zł. W związku z tym nie było żadnych powodów, żeby te województwa nie dostały dofinansowania.

Drugie pytanie dotyczy tego, czy państwo aktualizują mechanizm podziału środków, biorąc pod uwagę generalne zainteresowanie w województwach. Są województwa, które kolejny raz mają przyznane bardzo wysokie kwoty, a kwota wydatkowanych środków jest bardzo niska. Są z kolei województwa, które chcą wykorzystywać środki, radzą sobie znakomicie, i wykorzystują je w niemal w 100%. Pojawia się pytanie, czy ten mechanizm nie powinien uwzględniać tego zainteresowania. Zwłaszcza, że to są już kolejne lata, w których to działa.

Ostatnie pytanie dotyczy konkretnie woj. śląskiego, ponieważ kwota środków niezaangażowanych wyniosła 1460 tys. zł, a z tabeli dotyczącej brakującej kwoty środków wynika, że woj. śląskie nie otrzymało dofinansowania na kwotę 15 510 tys. zł. W związku z tym bardzo bym prosił o wyjaśnienie, z jakiego powodu brakująca kwota wynosi 15 mln zł, a niewykorzystana kwota stanowi 1460 tys. zł.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Pani poseł Chmiel.

Poseł Małgorzata Chmiel (KO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, z zaplanowanych na 2020 r. 800 mln zł na dopłaty do przewozów autobusowych rząd wydał jedynie 542 mln zł, a 250 mln zł zostało zmarnowane. Polacy zgłaszają się do nas, posłów, o rozszerzenie tego programu na przewozy realizowane przez komunikację miejską, która obsługuje gminy podmiejskie. Mam wiele takich sygnałów z całej Polski. Jeździliśmy na spotkania z mieszkańcami, prosili o to.

W związku z tym, dlaczego nie chcecie rozszerzyć tego programu – tym bardziej że zostały pieniądze – o komunikację miejską? Wielu mieszkańców korzystało z bardzo dobrej komunikacji, ale była to komunikacja miejska. Nie mają dofinansowania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję. Czy pan minister chce odpowiedzieć?

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Tak, oczywiście.

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, temat podniesiony przez pana posła Suchonia… Szanowni państwo, województwo śląskie, tak jak i pozostałe województwa, uzyskało w 2022 r. pełną kwotę, o którą wnioskowało. Jeżeli ta pula była wyczerpana w pierwszym etapie, to – po przesunięciu z tych województw, w których nie została wykorzystana – środki zostały dołożone w pierwszym kwartale roku poprzedniego.

Każdy, kto złożył wniosek i kwalifikował się do uzyskania dofinansowania, uzyskał to dofinansowanie. Pan poseł powiedział, że ktoś go nie otrzymał, bo zabrakło środków finansowych – otóż nie. W tej ustawie jest mechanizm umożliwiający przekazanie dodatkowych środków finansowych do tych województw, w których pierwotna pula została wyczerpana. Ten mechanizm był wykorzystywany zarówno w 2022 r., jak i w bieżącym 2023 r.

Środki, które pozostały i nie zostały wykorzystane, są związane z tym, że przeniesiono je z innych województw, były w dyspozycji i wojewody śląskiego, i wszystkich pozostałych 15 wojewodów. W tym roku sytuacja była podobna…

Poseł Mirosław Suchoń (KO):

Jeszcze tylko dopytam, czy sytuacja dotyczy pierwszego naboru? Bo to nie jest wyjaśnione.

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Tak, to dotyczy pierwszego naboru – podstawowego podziału środków finansowych.

Tak jak mówię, jeżeli pula z podstawowego podziału jest wyczerpana, to my, stosując mechanizmy ustawowe, dokładamy do tych województw na zaspokojenie pozostałych wniosków. Taka sytuacja miała miejsce w 2022 r. i podobna sytuacja miała miejsce w 2023 r. Każdy, kto złożył wniosek, uzyskał dofinansowanie. To pierwsza sprawa. Chcę, żeby została raz na zawsze wyjaśniona, bo pojawia się w dyskusjach o tym funduszu.

Kwestia dofinansowania komunikacji miejskiej… To miasta są odpowiedzialne za realizację połączeń komunikacji miejskiej. Tworzą połączenia z „wianuszkami", czyli z tymi gminami, które sąsiadują z dużymi miastami. Organizują taką komunikację, aby zapewnić osobom pracującym i dzieciom dojazd do ośrodków miejskich. Natomiast to zadanie jest realizowane przez władze miejskie. Fundusz miał wspierać organizacje transportu publicznego właśnie poza aglomeracjami. Powiedziałem w pierwszym zdaniu, że miał wspierać organizacje transportu drogowego w małych miejscowościach oddalonych od miast o kilkadziesiąt kilometrów, bo tam były – i nadal są – największe problemy z organizacją transportu zbiorowego. Dopóki będziemy widzieć w tych miejscach przestrzeń na to, aby je wspierać, dopóty będziemy to robić.

Środki, które pozostały w 2022 r. i nie zostały wydatkowane, nie zostały zmarnowane. Takie twierdzenie jest niesprawiedliwe. Środki, zgodnie z ustawą, trafiły do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, są przekazywane na inwestycje drogowe. Gdzie? Szczególnie w gminach i powiatach, ale też oczywiście mamy inne komponenty RFRD, które są wykorzystywane przez samorządy wojewódzkie czy duże samorządy miejskie. To twierdzenie, że „środki zostały zmarnowane", jest twierdzeniem wielce niestosownym, wielce niesprawiedliwym. Robimy wszystko, aby – w systemie szeroko pojętej komunikacji – środków finansowych było jak najwięcej czy to na koncie tego funduszu, czy to na koncie RFRD. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Pan poseł Gawron.

Poseł Andrzej Gawron (PiS):

Wysokie Komisje, chciałem to tylko potwierdzić, bo rzeczywiście to nie jest problem braku środków. Środki, które są przeznaczone w poszczególnych województwach na linie autobusowe, są wykorzystywane. Każdy – przynajmniej ja tak wiem, jestem z województwa śląskiego – wniosek jest finansowany. Niestety największy problem jest z tym, że nie wszystkie samorządy chcą się angażować. Jeżeli mieszkańcy przychodzą do mnie

do biura poselskiego i mówią, że brakuje linii, to wynika m.in. z tego, że samorządy są bierne i niestety nie organizują tych linii albo nie umieją się dogadać.

Panie ministrze, może odpowiedziałby pan na to pytanie… Jeżeli gmina podmiejska chce zorganizować transport publiczny nie tylko na terenie swojej gminy, lecz także w ramach dojazdu do miasta powiatowego, to rozumiem, że z tego funduszu można finansować tylko wozokilometry, które są na terenie gminy, ale już nie te wozokilometry, które są na terenie miasta. Tu jest chyba problem, bo nie wszystkie miasta umieją się dogadać z gminami, które są wokół miast. Niestety nawet drobnym wkładem własnym nie chcą finansować tych połączeń. Tak chyba jest. Gdyby pan minister to dookreślił… Jeżeli komunikacja miejska z gminy, która jest położona kilka kilometrów od miasta, wjeżdża już do tego miasta, to za te wozokilometry nie jest finansowana. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Pawel Olszewski (KO):

Panie pośle, może odpowiem. W istocie miasta na prawach powiatu nie mogą ubiegać się o środki z tego funduszu. W tym tygodniu złożyliśmy projekt ustawy, który umożliwi aplikowanie miast na prawach powiatu o środki z tego funduszu, tak żeby finansować tę komunikację.

Przystępujemy do rozpatrzenia…

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Sposobem na to jest zaangażowanie starostów. Starostowie mogą realizować takie przewozy i mogą organizować linie wsparte z tego funduszu, które będą docierały do ośrodków miejskich.

Poseł Andrzej Gawron (PiS):

No właśnie, tylko niestety – przepraszam, panie przewodniczący – ta współpraca nie zawsze jest taka dobra. Rząd chyba nie ma już na wpływu.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Przystępujemy do zaopiniowania państwowych funduszy celowych, funduszy rozwoju przewozów autobusowych o charakterze… Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywną opinią? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję serdecznie, poproszę o wyniki.

Głosowało 25 posłów. Za – 13, przeciw – 11, wstrzymał się – 1. Komisja pozytywnie zaopiniowała.

Przystępujemy do zaopiniowania Funduszu Dostępności. Proszę właściwy resort, ministra polityki regionalnej, o przedstawienie zwięzłej informacji.

Dyrektor Departamentu Budżetu Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej Marek Kalupa:

Dzień dobry, Marek Kalupa, Departament Budżetu Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

Szanowny panie przewodniczący, państwo posłowie, Fundusz Dostępności to państwowy fundusz docelowy działający od 2019 r. Nie będę już przypominał zakresu jego właściwości…

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Główne fakty, bo wszyscy doskonale znamy zapisy.

Dyrektor departamentu MFiPR Marek Kalupa:

…i przejdę od razu do planu finansowego funduszu na 2022 r. W planie finansowym uwzględniono przychody na poziomie 51 600 tys. zł i koszty w wysokości 57 200 tys. zł. Faktycznie osiągnięto przychody funduszu na poziomie 63 400 tys. zł, co stanowi 123% planowanych przychodów. Łącznie z saldem początkowym za rok poprzedni, które wynosiło 24 500 tys. zł, Fundusz Dostępności dysponował w 2022 r. prawie 88 mln zł. W 2022 r. fundusz poniósł koszty w wysokości 57 200 tys. zł, czyli na poziomie 100% planu. Na koniec roku stan funduszu to było 30 600 tys. zł. W 2022 r. zawarto 97 umów pożyczek z funduszu na kwotę 79 mln zł, z czego 12 umów zawarł Bank Gospodarstwa Krajowego, a 85 umów pośrednicy finansowi.

Od początku funkcjonowania funduszu do 2022 r. podpisano 189 umów na ogólną kwotę 121 mln zł, z tego BGK – 70 umów, a pośrednicy – 119 umów. To była ostatnia informacja. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie.

Opinia NIK-u? Brak. Pani poseł Pępek zapewne złoży swój koreferat na piśmie. Przystępujemy do zaopiniowania tego funduszu.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję serdecznie, poproszę o wyniki.

Głosowało 24 posłów. Za – 13, przeciw – 10, wstrzymał się – 1. Komisja pozytywnie zaopiniowała Fundusz Dostępności.

Przystępujemy do zaopiniowania państwowej osoby prawnej – Krajowego Zasobu Nieruchomości oraz dotacji podmiotowych. Proszę przedstawiciela Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej o zwięzłe zaprezentowanie informacji.

Dyrektor departamentu MFiPR Marek Kalupa:

Jeszcze raz pozwolę sobie zabrać głos w tej kwestii.

Krajowy Zasób Nieruchomości to państwowa osoba prawna, nad którą minister funduszy sprawuje nadzór od 1 sierpnia 2022 r. W planie finansowym KZN na 2022 r. wpisano przychody w wysokości 76 300 tys. zł i koszty w wysokości 76 400 tys. zł. W 2022 r. zrealizowano de facto przychody na poziomie 29 700 tys. zł, czyli niespełna 39% planu. One dotyczyły dotacji z budżetu państwa na kwotę 23 600 tys. zł, to było blisko 43% planowanej dotacji, z tego dotacja podmiotowa to było 12 mln zł, a dotacja celowa 11 600 tys. zł.

Przychody z prowadzenia działalności wyniosły 5700 tys. zł, czyli 28,1% planu. Pozostałe przychody w kwocie 300 tys. zł dotyczyły głównie równowartości odpisów amortyzacyjnych. Niższe przychody z dotacji były związane z niższymi kosztami funkcjonowania jednostki, niższymi kosztami realizacji zadań. Osiągnięcie niższych przychodów z prowadzonej działalności wiązało się z brakiem ofert zakupu na sprzedawane nieruchomości.

Jeśli chodzi o poniesione koszty w 2022 r., to wyniosły one 28,5 mln zł, czyli 37,3% planu. Koszty niższe niż planowano wynikały głównie z poniesienia niższych kosztów w zakresie wynagrodzeń, składek naliczanych od wynagrodzeń usług obcych, materiałów, energii oraz mniejszej od planowanej liczby nieruchomości wnoszonych aportem do samorządowych inicjatyw mieszkaniowych i TBS-ów.

Na koniec roku KZN osiągnął wynik dodatni netto w wysokości 1200 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Pani poseł Chmiel.

Poseł Małgorzata Chmiel (KO):

Dziękuję. Wykonanie budżetu przez KZN wygląda bardzo źle. Z zaplanowanych przychodów zrealizowano jedynie 28%, to oznacza, że Krajowy Zasób Nieruchomości praktycznie nie funkcjonował. Po co w takim razie utrzymywać taką instytucję, która nie realizuje ustawowych zadań? Dlaczego PiS dalej to utrzymuje? Dla stołków?

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Czy pan poseł Gawron jako koreferent chce zabrać głos?

Poseł Andrzej Gawron (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, wykonanie po stronie przychodów i wydatków jest niskie, ale padło uzasadnienie, z czego to wynikało. Oprócz tego w KZN, we współpracy razem z samorządami, jest rozwiązywany obecnie problem społecznych inicjatyw mieszkaniowych, które, moim zdaniem, w dłuższym okresie przyniosą spodziewane efekty w rozwoju mieszkalnictwa. Wnioskuję o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu państwa w ramach tego funduszu.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Brak opinii NIK-u. Pani poseł Gill-Piątek.

Poseł Hanna Gill-Piątek (niez.):

Mam odpowiedź dla pani posłanki Chmiel, ale ona…

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Wyszła.

Poseł Hanna Gill-Piątek (niez.):

Wyszła, no właśnie, więc może powiem do protokołu.

Dla kogo PiS utrzymuje KZN? Dla koalicjanta – to jest proste. Chciałabym, żeby to wybrzmiało na tej sali, że nie ma większego uzasadnienia, by ta instytucja istniała. Dlatego że jeżeli chodzi o mieszkalnictwo, to przypominam, że nadzór nad nim powinien być w jednym ministerstwie. Jeden z instrumentów – który powstał w ramach realizacji „Mieszkania+" – został wyrwany z tego systemu, przeniesiony do innego ministerstwa i realizuje jazdę bez trzymanki, tworzy własny program społecznych inicjatyw mieszkaniowych, a właściwie program zakładania społecznych inicjatyw mieszkaniowych.

Szanowni państwo, każda społeczna inicjatywa mieszkaniowa dostaje 3 mln zł dotacji i utrzymuje, oczywiście, zarząd, w którym, przypomnę, jest dwóch przedstawicieli KZN – w każdym z tych zarządów. Tych spółek jest ok. 30, zgłosiło się ok. 300 gmin. Wszystko świetnie, program ładnie się rozwija. Cieszę się, że w KZN-ie są oszczędności, ale powinniśmy też pamiętać o tych spółkach, tam też są pieniądze. Natomiast chciałam powiedzieć, że SIM-y nie mają, z czego budować. Pytałam o to dwa razy. Po pierwsze, nie ma na to pieniędzy z budżetu, po drugie, nie ma pieniędzy z KPO, a po trzecie, kiedy dwa razy pytałam o kredyt z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, to dowiedziałam się, że KZN nie dostał go na SIM-y. Dziękuję bardzo. To jest projekt do zamiecenia.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Gawron.

Poseł Andrzej Gawron (PiS):

Ja tylko parę słów, jeżeli chodzi o SIM-y. Rzeczywiście zgadzam się z tym, co powiedziała pani poseł, że wiele samorządów zaangażowało się, widząc w tym realną możliwość budowania mieszkań. Trzeba to docenić, że samorządy się na to zdecydowały. Teraz pytanie, jak to będzie wyglądało w praktyce. Czy jest finansowanie? To jest, moim zdaniem, dobre pytanie do przedstawiciela KZN.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie.

Przystępujemy do zaopiniowania państwowej osoby prawnej – Krajowego Zasobu Nieruchomości.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywną opinią? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wyniki.

Głosowało 21 posłów. Za – 13, przeciw – 8, nikt nie wstrzymał się od głosu. Komisja pozytywnie zaopiniowała te części budżetowe.

Musimy jeszcze wybrać posła, który dokona sprawozdania naszej Komisji na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Proszę, pan przewodniczący Ławniczak.

Poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Zgłaszam pana posła Andrzeja Gawrona.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Andrzej Gawron (PiS):

Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja również dokonała takiego wyboru. Sprzeciwu nie słyszę.

Zamykam posiedzenie Komisji.